

Briuselis, 2025 m. gruodžio 5 d.
(OR. en)

16252/25

ENV 1316
CLIMA 575
COMPET 1280
IND 566
AGRI 668
FOOD 112
PECHE 430
ENER 642
MI 995
ENT 270
MAP 151
RECH 534

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Dalykas: Konkurencingos ir tvarios ES bioekonomikos strateginė programa
– Pasikeitimas nuomonėmis

1. 2025 m. lapkričio 27 d. Komisija pateikė Komunikatą dėl konkurencingos ir tvarios ES bioekonomikos strateginės programos¹, kuria siekiama didinti atsinaujinančiųjų sausumos ir jūrų biologinių išteklių naudojimą ir suteikti alternatyvų ypatingos svarbos žaliavoms, taip sudarant sąlygas ES judėti link labiau žiedinės ir nuo iškastinio kuro nepriklausomos ekonomikos.

¹ Dok. 16071/25 – COM (2025) 960 final + ADD 1.

2. Kaip pagrindą pasikeitimui nuomonėmis dėl bioekonomikos strategijos būsime 2025 m. gruodžio 16 d. Tarybos (aplinka) posėdyje, pirmininkaujanti valstybė narė parengė informacinį dokumentą ir du klausimus, kurie pateikiami šio pranešimo priede.
 3. Nuolatinių atstovų komiteto prašoma susipažinti su pirmininkujančios valstybės narės informaciniu dokumentu ir perduoti jį Tarybai, kad būtų surengtas pirmiau nurodytas pasikeitimas nuomonėmis.
-

Konkurencingos ir tvarios ES bioekonomikos strateginė programa

– Pasikeitimas nuomonėmis –

Pirmininkaujantės valstybės narės informacinis dokumentas ir klausimai ministrams

2025 m. lapkričio 27 d. Europos Komisija pristatė Konkurencingos ir tvarios ES bioekonomikos strateginę programą.¹

Pagal bioekonomikos strategijos viziją, tvarios biologinės medžiagos ir produktai ES turėtų būti plačiai naudojami ne vėliau kaip 2040 m. – taip biologiniai sprendimai taptų konkurencingi. Joje daugiausia dėmesio skiriama veiklos masto didinimui ir inovacijoms, eksperimentinių rinkų plėtojimui, tvariai išgaunamos biomasės užtikrinimui ir pasaulinių partnerysčių bei galimybių išnaudojimui.

Komisijos Pirmininkė Ursula von der Leyen keletą kartų yra pabrėžusi, kad bioekonomika yra labai svarbi siekiant užtikrinti tvarius kai kurių didžiausių mūsų uždavinių, įskaitant tvarų klestėjimą, klimato kaitą, išteklių stygių, biologinės įvairovės nykimą, sprendimus ir įgyvendinti tikslą iki 2050 m. neutralizuoti Europos poveikį klimatui.

Buvęs Europos Centrinio Banko pirmininkas Mario Draghi yra akcentavęs, kad bioekonomika yra vienas iš pagrindinių veiksnių mažinant priklausomybę nuo iškastinio kuro, skatinant žiedinės ekonomikos praktiką, kuriant žaliąsias darbo vietas ir siekiant Europos Sąjungos tikslų, susijusių su tvaria ir konkurencinga ekonomika. 2024 m. birželio 27 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose ir 2024–2029 m. strateginėje darbotvarkėje pabrėžta, kad reikia plėtoti efektyvaus išteklių naudojimo ekonomiką, skatinti švarių technologijų pramonės plėtrą ir visapusiškai išnaudoti bioekonomikos potencialą.

¹ Dok. 16071/25 + ADD 1.

Be to, 2023 m. Tarybos išvadose Taryba paragino mobilizuoti kaimo ir pakrančių vietas, tuo tikslu plėtojant naujas vertės grandines.

Dabartinė priklausomybė nuo iškastinių išteklių energijos, trąšų, cheminių medžiagų ir žaliavų tikslais yra geopolitinis ir strateginis iššūkis. 2022 m. *ES bioekonomikos strategijos pažangos ataskaitoje* padaryta išvada, kad iki 2050 m. ES greičiausiai susidarys 40–70 % biomasės trūkumas. Vis dėlto šiuo metu ES iš esmės yra pajėgi apsirūpinti biomase (apie 90 %²) ir turi galimybes tokia išlikti, jei bus įgyvendintos nuoseklios ilgalaikės priemonės, kuriomis ilgainiui bus išlaikyti gamybos pajėgumai, gera ekosistemų būklė ir išteklių atsparumas. Bioekonomikos strategijos programos tikslas – įgyvendinti šias priemones, kartu prisidedant prie Sąjungos ekonomikos augimo, užimtumo, konkurencingumo, Europos žaliojo kurso tikslų, įskaitant klimato srities tikslus ir biologinės įvairovės tikslus bei aplinkosaugos uždavinius.

Ministrų prašoma Aplinkos tarybos posėdyje apsvarstyti šiuos orientacinius klausimus, skirtus pasikeitimui nuomonėmis:

- Kokie yra pagrindiniai iššūkiai ir galimybės siekiant užtikrinti ilgalaikę atsparią bioekonomiką, kurios šaltiniai būtų tvarūs, kuri būtų konkurencinga ir tarnautų vietos bendruomenėms?
- Ar ES bioekonomikos strategijoje yra pakankamai elementų, kad 2040 m. būtų įgyvendinta Europos bioekonomikos vizija? Jei ne, kokių elementų, Jūsų nuomone, trūksta?

² JRC, *EU Biomass supply, uses, governance and regenerative actions*, 2025 m.